

نهـنی گـگـا نـو ی عیشق لـ بـرگی تارما ییدا ... خوـند نـو ی: شـرزاد حـسـان

لـ بار ی (عـشقی ها جـر) و

+ نامـی لـ پای تا بوو:

لـ پاژی یـکـمـدا بـر لـو ی بزاین چیرـکـبـژ کـیـ، وـک توخم و
رـگـز، وـک تـمـن و ناسنام و هوشیاری و کار و باری کـسیـتـی،
دـنـگـک دـبـیستین کـ سـ جارـان منداـنـ بانگی باوکی دـکـات:
باوکـ.. باوکـ.. تکاکاران و کزـ و شـرمانـ، دـنـگـک کـ
پـ لـ ترسی فـرـزـنـدک کـ هـا و پـنا بـ باوکی ببات، یان
هاوارـکـ بـو ی کـ باوکـ روو و مـترسیـک و هـدـرـک ملی نابـت،
ئـمی جـگـرـگـشـ فریای بکـوت و هـشـداری بداتـ کـ ئاگاداری خـی
بـت، بانگ و هاوارـ بـ هـوا و ئاوازـکـو دـگـوتـرت کـ هـر لـ
سـرـتاوـ بـ خـیـو هـمانـدـواسـت تاوـکو مـراقـدار و کونجکـ بین
و بیرسین: ئـم پـرـشی و پاـانـو ی لـ پای چ خـمـکی شاراو و
پـنـهانـو بـ گو ی ئـم دـگـات؟ کـچی باوکـ بـگو و کاس و هو و
بـئاگایـ لـو هاوارـ بـ ئـنـدازـیـک کـ گومان بکـین لـو ی کـ کـ
و نابیستـت کـ تا کوتایـ ئـو گومانـ بـردـوام دـبـت، بـگر
ئـوجارـانـش کـ بـدـم ورتـورتـو زار هـدـنـت پتر لـ منگـمنگ و
بـمـ بـمی کـ و لاـک دـچـت... ئـم تا کـتایـ دـنـگی ئـو نابیستین!

دواتر تـدـگـین باوکـ کـ دواتر بـ “فـقـ عـلی” دـیناسین وـک
“وـلی دیوانـ ” عاشقی “شـم” کـ و سـرـگـردان و وـرانـ ما، بـگر
هـستکردن بـ کات و شوـن بزر دـکـات، “هــیـ چیرـکـبـژ” تـنـها
کـسـکی خانـوادـکـیـ کـ وـک سـبـر دـکـوتـو دوا ی باوکی،
هـندکـجار گومانـی لـدکـین کـ سیخو ی بـسـر باوکیـو بکات بـ
نیازی دـزینـو و پشکنینی هـکاری شـیدایـی و بـئاگـبوونی لـ ما و
حـا و دوکانـ پـپـوتـکـی، پیاوـکی شـکی و خاکـا سـرقاـمان
دـکـات، دـنـو ئـو هـموو کارـسات و ثافات و وـیشوومـی و مـرگی
هـرزاندا کـ شارـکـی داغان کردوو، پیاوـکی پـتیار و سـزـکی

شٚتانہ ئمٚش گیردہ دٚکات کٚ لٚ پای عیشقی" ہاجہ ر"ی قہ رج و گٚیدہ، بٚ ئہ ندازہ یک کٚ لٚ پیاو کٚو وٚ ردہ گٚت و دٚگٚت بٚ تارمایی، بٚ ئہ ندازہ یک کٚ لٚ بری جیر کٚکی واقعی بگٚت بٚ جہرک لٚ ئہ فسانہ و بٚنی داستانہ کٚنہ کان بدات بٚ ئمٚ کٚ تیایدا "ہاجہ ر"یش پتر لٚ تارمایی دٚچٚت نہک بنیادم. ئمٚش وٚک کوہ یژگٚ سیخوہ کٚی وٚک گٚل تارمایی دٚکٚوینہ شوہن ئو و پیاو پٚتیارہ یہی کٚ بٚ ئہ قرہی و حٚجمانی نیہ، ئمٚش بٚ خہ یوہ دٚکات بٚ گٚیدہ و کٚا نکوت و کٚلاوہ نشین.

ہہر بٚ راستی "ہاجہ ر" پتر لٚو سہز و حہز و ہوہس و عیشق ونبووہ دٚچٚت کٚ کابرا خہونی پٚوہ بینیوہ یان ہہرگیز نہیبووہ، "ہاجہ ر" بٚرجہستہی خہیاہ کٚکی خہش و گٚت و غہمینی ئو و پیاو بٚ خہ و خہونہ بووبٚت، نا. ہاجہ ر دٚقاودہ ق خودی ژیان و زیندہ گی بووہ یان زادہی بٚبٚشیہ کٚی ہہر ہہموو ژیان بووہ کٚ کٚ نادات و بٚی دٚگٚت، کٚ لٚو دا وٚک تاقانہ عاشقہک دٚردہ کٚوہت دٚنہو ئو سہدہا ژن و پیاوانہی کٚ ہہرگیز تامی ئو و شہیدایی و سہزہ ناگرینہ یان نہکردووہ، یان ہہرگیز بٚختی ئو و یان نہبووہ دٚنہو دٚزخہی ژیانہ کٚی یہکٚنگدا بٚ ہہزار رنگی ئوین بگٚت نہو قاق و بیابانی بٚ بارانی ئویندا، یان مہرگدہستی بٚ مٚژووی ہہزار ساہی خہیوہ رایہہناون کٚ ژیان تہاق بدہن و ہہر زہر زوو خہیان لٚ مہرگ مارہ بکٚن، یانیش شہرم و نہنگیہ دٚنہو زہریای خوہن و فرمہسک و ئارہ قدا خہون بٚ دورگہی سہوزی ئہقین و قیانہوہ ببینن. سہیر نیہ کٚ کابرا بٚ تاقی تہنیا ہہشتا لٚناو سروشت ماوہ تہو و وٚک بوونہوہر کٚکی کٚوی کٚ ہیچ کٚت و بٚندہک ناناسٚت وٚک باقی گیاندارہ کانی دیکہی ناو سروشت خہسکانہ باوہش بٚ ژیان و جوانی دٚکاتہوہ کٚ مہعریفہ تہکٚی مرہ فکوژ نہیتوانیوہ خہیا و خولیاکانی بمرہندٚت، دٚکرٚت کارہ کتہر کٚی وا زادہی خہیای نووسہر بٚت بٚ کٚیندہوہی ژیانہستی کٚ ئوہشیان لٚ دونیای داستان و داہہناندا رہوایہ، بٚام دٚکرٚت تا ئو پٚہی خاکہایی و سادہی و نہشہوان گوریشہی دٚنہو خاکی ئویندا گٚاژہ بووبٚت، چش لٚ وشکہ ساہی کٚ تہنہا درہختہ کٚی سہوز ہہبٚت و بشنہتہوہ.

عاشقانه

+ ستیمک ل پای عشق:

هیچ کام ل ندامانی خانوادک ش ب دایک و کچکان و کوکان و نهنی خامشی ئم نازان، خامشی و سنگینی باوک ک بباک ل خم و فرم سککانی ژنکای و نیگ رانی فزرندکانی و هم ترانی ل خم و خراک ب خای و نیک کی دیکمان ددان ک باوک ستیمکاریش، بس ستیمکاری کی باو و ناشنا نی ب ئم وک زیندی باوک زردار و کپکراوکان، دی هیچ عشق کیش نی بدر ل ستیم و خمپرستی، گرچی هر عشقیش سوزایی و ناهنگ برپا دکات، خامشی و نهنی باوک ب خای ستیمکی دیک ی ک باوک وک پایو و نری کممگای کی ترادیشنا و پاتریارکی ئو ماف ب خای ددات، پارادکس ک لودای ک باوک ب ناوی سز و ئویندو ستیم دهرهق ب کای ندامانی خانوادک دکات ب ننداز یک ک فزرندکانی و خانمکای ل سز ئاستی کممای تی تریق دبندو و هست ب شرم شور یی دکان، ئم و ممی هاوار و بانگ و تکای هیچیان ناداتو، گرچی ئم وک تماشاکر رسامین بو عشق مستان ی، ب ننداز یک ک ب درژایی دق ک ک ب دیدگای من فرمکی ناوازی نفلتک بت ک "تدریس علی" لژر تایتلی "گوانو" دا باوی کردتو، ئم ب بئگایی خممان بت یان هشیاری کی نرسالاران دمان نایت دادگایی باوک بکین ک ستیم دهرهق ب نازیزانی خای دکات ک ل پش همویان و خانمکای "باجی ئایش" خای تی، ک ب سلیق و خسک دمار پیاو کای خای دناس بت ک ل میان ی دیالگ کدا دگ

فزرندکانی دننو:

“ئىتر ئو، ھەرگىز وىم نادا تو... ھەرگىز.. ھەرگىز وىمى ھىچ شتەكى نەداو تەو!”

ئەم رستەيە ھى ھەزار ھا خانمى ئەم دەقۇررى خەمانە كە پەل داخ و ناچارى و ھەم بەخشندەيى و خەبەرستەو دان كە كولتوورى ملەكچەردن رايەھناون بە چارەنووسى سەيندەيى خەيان قایل بن، باجى ئايشە لە يەكەمىن شەوى زەماوندەو گومانى لە فەقە ھەبوو.. بەم بە روویدا نەداو.

دايەكى “ھەئە” ھەموو قەرزەبووى تەنيایى و فەرامەشکردنى خەي لە لایەن مەردەكەيەو كە لە پای عیشقى بە “ھاجەرە” مەست و سەرگەردان بوو، ناچار بووبەت يان جوانپەرست سەرگەرمى رازاندەوئەي مەكەيەتى بە گو و گوۋزار و درختى بەردار كە مەل و فەندەي ئاسمانان ھان دەندەن ئەو مەكە خامەش تەژى و پەبەكەن لە چەرىكە و چەھەھە بە دەوئەنى و ئاوەدانى، دايەكە بە جەرەكە ھەست بو وشكانى سارای دەي خەي دەكەت كە پانتايى سەوزايى زیاد دەكەت و ھەرش دەكەت سەر پانتايى چیمەنتە كە كەمى بەكەتەو و گوۋەتەژى بەكەت كە بە مەتەفەر و خوازەي زیندەگى خانمى باخەوانە و بە مېھرى ژنانەي خەيەو ھەشتا خەمى دەي ھاوژینەكەي خەيەتى كە تەپكە بەخشندەيى كوشتنى خودگەرەيە بە مانەي خەنەويستى، بە ئەندازەيەك سەروشتەپرست و جوانچەن و سەوزەھەندە كە فەرزەندەكەي واتەنى:

“پوورە ئايشە بزمەر بىنەژەت، دەبەت بە گوۋجە و مەرخوزار!” ئەم بايى ئەوئەندەش جادوۋگەرەكى ناوازە و پەرچوودارە كە مەلەكانىش دەدەندەت.

+بىا نووكانى ستەم:

خودى ئەو خەكە و لائەكەردەي پەرىە عاشق بە خەي كوشندەترىن خەم و سامناكى بە كەي خانەوادەكە خوۋەقەندوۋە، دىسانەو بەاۋكەكى دىكە كە بە ناۋى جوانپەرستىيەو يان خەيەكە زەدە عاشقانەي خەيەو بەئەگا دەبەت لە سووتان و سەز و خەشەويستى كەسانەك كە پەرىشى ئەوئەن بەرەو شەتبوون نەچەت، لەم دەخەدا دىۋارى نەوان دەدەقى و بەبەكى و ھاوسەزى و خەمخەرى وەك پەيەي سىر تەنكەيە. بەمەم مەرجە ئەو راستىيە بزەنن لە ئەدەدە، بە تەيەتە ئەدەبى داستاننامەز كە بە فېكشن ناسراۋە كە خودى خەيە و گەمەكانى فانتازيا رەھنەيەمان دەكەت، دادگەيى كەردنى كارەكتەر بە ناۋى چاكە و خراپە كارەكى نادرستە، چەنكە ئەدەبى داستاننامەز و فېكشن بەپەكەردنى پەرسىار و گومانەكە زەرە نەكە خانەبەندە شەو و خەر كە رۋانىنەكە كەنە و ھى ئەم سەردەمە نيە، ئەدەب خاۋەنى ئەيدىلەژيا نيە كە

ياسا و رَسای پيرَزی هَـ بَـت کَسَـکَـانی پَـ تاوانبار بکات، دوا جار خيَ و شَـ يان جوانی و ناشيرینی دَـ نَـو کايَی ئَـدَـدا پتر بَـ تَـامان و شیکاری و خَـناسين و دونياناسينَ، هَـر هَـموو خَـسَـتَـمَـرَـيَـيَـکان بَـ هَـردوو دیوی خَـر و شَـدَـدا ئَـژَـيَـيَـ، کَـ رَـنگَـ ئَـوَـيان تاکَـ پاساوَک بَـت بَـ ئَـوَـی لَـم تَـکَـستَـدا بوارى دادگایى بوونی نَـبَـت و ئَـمَـ سَـوداسَـرى چيرَکَک و رووداوَکَـن کَـ کَـتايَـيَـکَـی بَـ کوَـ دَـگات، يان دَـلوَـت هَـتا لَـسَـر ئاستی کَـمَـايَـتى و خانَـوادَـگی کَـ بَـ جَـرَک سازکراوَک کَـ و هَـا مَـزَـنَـدَـ بکَـين هَـمووان قايل بن بَـو چارَـنووسَـ کَـ لَـ هَـژموونی زايَـ باوکَـو دَـت، وَک مافَـکی خواهانَـ و شاهانَـی پاتريارک.

+تارمايَـکانی دَـرَـ - مَـژوو:

باوکَـ بَـ هَـميشَـ لَـسَـر ئَـو خوانَـ دانانیشَـت کَـ خانَـوادَـ کَـ دَـکاتَـوَـ، بگرَـ وای لَـدَـت کَـ خَـکَـی گَـگَـکَـيش بَـزَـيان پَـيدا بَـتَـوَـ، بَـ جَـرَک کابرا زَـبوون و گيرَـدَـيَـ کَـ کَـسَـک نادَـزینَـوَـ قی لَـو باوکَـ بَـباکَـ بَـتَـوَـ، کَـ بَـو کَـتايَـی بَـت: هَـردوو لاش بَـ يَـکَـدی بن بَـ تارمايَـ، بوون بَـ تارمايَـ بوارَک ناهَـتَـوَـ کَـ پيرَی ئَـويندار و خَـکَـکانی ئاشنا رَـشنا دادگایى يَـکَـدی بکَـن، چاوَـوانی باوکَـ بَـ سَـر سفرَـ کَـ نايَـت بَـگَـيَـ کَـ کَـسيان زات ناکات دَـست بَـ نان ببات يان غَـمین و خامَـشانَـ و بَـ ترسَـوَـ پاروو بگلَـنن کَـ پَـيوَـستَـ بَـ نائامادَـگی باوکَـ کَـ ديارَـ زَـر جياوازَـ لَـ خامَـشى و نائامادَـگی دايَـکَـ. دوا جار باوکَـ خاوَـنى ماَـ و هَـر هَـموو کَـرَـستَـکان و هَـم مَـردمَـکانَـ. گَـرچى کابرايَـ شَـکَـی و کَـسَـ نَـناس و تَـريک و پَـراوَـزخراوَـ کَـ بَـ هَـميشَـش ئَـرکى ئَـدَـبى فيکشن ئاوَـدانَـو بوو لَـ بنيادَـمَـ تَـنيا و بَـ ناسنامَـکان، بَـمَـام هَـزى رَـحى و هَـژموونی خَـزاَـکردنى پاتريارک نَـمردوو وَک ميراتَـکی هَـميشَـ زيندوو.

جوگرافىای رووداوَـکان لَـ شارَـکی تاريک و پَـ لَـ ترس و سارد و ماندوو و خامَـش و هَـم خَـوتوودايَـ، بگرَـ بَـردَـوام خَـونى خراپ بَـ بوومَـلَـرزَـ و لافاو و وَـيشوومَـو دَـبينَـت کَـ وَک مندائَـکی زَـندَـچوو بَـدَـست مَـتَـکَـو دَـناَـنَـت کَـ خودی چيرَکَـبَـژ و هَـم شارَـکَـ جَـگَـگَـکَـ دَـکَـن يان دَـبن بَـ يَـک تَـن و رَـح، هَـردووکیان خَـون بَـ گَـلَـگورگَـو دَـبينن کَـ هَـقايَـتَـکی کَـنمان بير دَـخاتَـوَـ ئَـو وَـختَـی دايَـکَـش لَـ ماَـ نييَـ و بَـچووَـکان دَـکَـونَـ بَـر پَـلامارى گَـلَـگورگَـو، بَـمَـام لَـم دَـقَـدا دايَـک نائامادَـيَـ و بَـرگرى دَـکات بَـ زمانَـکی رَـمزدارى کَـزَـ نکوَـی دَـکات لَـوَـی هيچ کَـسَـک لَـم ماَـ

هه‌به‌ت، كه‌چى ديسان‌وو م‌رد‌ له‌و‌دا ئاماد نيه‌ كه‌ ره‌ه‌ند‌كه‌ى
ست‌م‌گ‌رى ده‌نو‌ند‌ت. گ‌رچى گ‌ورگ‌كان داواى بچوكترينيان ده‌كان‌ كه‌
خودى “هه‌به‌به‌”ى چير‌كه‌به‌ژ كه‌ ئاماژه‌يه‌ به‌ به‌ قوربانى بوونى
پاش‌به‌ره‌ كه‌ ئه‌وپه‌يه‌ ده‌به‌به‌قيه‌ و شار‌كه‌ش هه‌ماى خه‌راباته‌ و بگر‌
ده‌زه‌خ ئاسايه‌، دوا جار گ‌ورگ‌كان داواى خه‌ى ده‌كان‌ كه‌ له‌ ترسان
به‌دار ده‌به‌ته‌وو و سه‌يرى سه‌عاتى قه‌د ديوار ده‌كات نازانه‌ت چ وه‌خته‌،
ره‌ژه‌م‌رى هاوسه‌ره‌ ده‌ده‌تاته‌وو و نازانه‌ت ج ره‌ژ و مانگ و ته‌نانه‌ت چ
سه‌به‌كه‌. ئه‌وه‌ى كه‌ گ‌رنگه‌ خودان مائه‌ كه‌ باوكه‌يه‌ و له‌ مائه‌ نيه‌ كه‌
وه‌ك خوداو‌ند‌كه‌ى ناديار له‌ ده‌ره‌وه‌ى كه‌ت و شو‌نده‌ كه‌ ديسان‌وو
گوزارشته‌ له‌ ره‌حى ستهم كه‌ زاده‌ى عيشقه‌كه‌ى ناكامه‌، به‌به‌م ده‌كه‌رت
پاكانه‌ و بيانوو به‌ پيره‌ عاشق بد‌زينده‌وو كه‌ به‌ته‌ تارمانى و بگر‌
ئه‌وينداری خو‌نه‌ى كردوو به‌ ئاو كه‌ جوانترين ده‌سته‌واژه‌يه‌ له‌م
ده‌قه‌دا به‌ كوشنده‌يه‌ ده‌خى گيره‌ده‌بوونى به‌ ده‌رد و سندانى عيشق.
ئه‌وه‌ ته‌نه‌ا شار‌كه‌ نيه‌ به‌به‌كه‌ ئاماژه‌يه‌ به‌ هه‌موومان كه‌ له‌ ده‌ره‌وه‌ى
جوگرافيا و م‌ژوودا ده‌ژين، كه‌ دواتر ته‌ده‌گه‌ين كه‌ باب‌ته‌ سه‌ره‌كه‌ى
به‌ ته‌نيا عيشقى هاجه‌ره‌ نيه‌ دونياى شه‌واندوو، به‌به‌كه‌ خودى شار‌كه‌
به‌ هه‌ميشه‌ به‌ره‌ نه‌فرته‌ى م‌ژوو كه‌وتوو و كه‌ ئافات و وه‌يشووم و
كارساتى به‌رده‌وام نه‌يه‌شته‌وو يكه‌ خه‌ونى خه‌ش به‌ينه‌ت.

[illegible]

هه موو نووسه راک بهت.

+پرسی ژانری دهق:

دیاره هه ر نووسه راک نازاده کام ژانری ئه ده بی هه ده بژرته به ده ستینیشا نکرده ر گزی ده قه کی، به من گرنگ بوو که که نووسه ر له ژر تایتلی "گه انه وه" دا خان به ندی به ته کسته که ی کردوو که که م و کورت به رچاوم که وتوو، یان به زینی خه م بهت. نه مدیوه، که ده کرا ناویشی له بنه نه قلهت، به نام تایتلی "گه انه وه" ناماژیه به که ی ئه ده بی داستانی یان په خشاننامه ز، گهرچی به ژانری فیکشن و له م سه رده م تازیه دا فره م که و شیواز که پیرز و تاقانه نه ماوه که خه مانی په وه به ستینه وه، ههرچه نه نووسه ران له وه دا نازادن که تایتلی گونجاو به ته کسته کانیان به زنه وه، ژماره یکه له نووسه ران سه رکه شی ده که ن و هیچ تایتله که به په ویست نازانن به ده ستینیشا نکرده ژانری با به ته کانیان، که هه نه که یکه یان به "ده قی کراوه" ناماژیه په ده دات. یانیش "میتا-ره مان" و "نار-مان"، ده ره-ره مان سه هتد. "ناراگه ن": شاعیری فره نسی به وای و ابوو دیواره که له نه وان شاعر و په خشاندا نه ماوه. گهرچی ئه ده بی فیکش به به ره حی شاعر له نگی و نه نگی ده نه ت، ئیدریس که خه ی شاعیریش، به ته قه لای داوه و که په ویست ره حی په خشان زا ته بکات، هه وا و هه ناسه ی شاعر به خه ی به فره و ته لارسازی ئه ده بی فیکش به په نهانی و ژهره وانکه هارمه نیایه که ده به خشه به که ی ده قه که، به به وای ره ماننوسی فره نسی "میشیل به ته ره" ئاوه ته کردنی فره لسه فه و شاعر به ئه ده بی داستانه م ز په یکه ره کی ته واته ده به خشه به داهه نه نه که.

دوا جار ئیدریس که ته کسته که ی به "گه انه وه" ناوزه د کردوو، که ی ئه ده بی په خشان و فیکشن یان داستانه م ز به خه ی به به گه انه وه بوونی نییه، گهرچی ئه م که خدی (گه انه وه / سرد / Narration) به خه ی له بواری ره خنه سازیدا به به ره به وای ته ره سازی به ده کرته و لق و په پی زهریشی له ده به ته وه.

سه بارته به م ده قه ده کرته ژماره یکه له و (۱۶) شازده پاژیه که ده قه که یان په که نه وه و که چیره کی سه ره به خه به خو نه نه وه به نمونه: شار خه ون ده بنه ت، کوژراوه که به سواری ئه سپوه ره به نه وه، ماسیه کی به نه وه له ناو ته ده و ... له ته که نه دانه یکه کی ده که دا.

+بیا نووه کانی چیره که به به به گه که:

هه به کاریگه ری عیشقی هه ره که باوکی ئه و زمان و ره وان به ژیه ی

نیه که و سفی بکات، جوامه رانه جوی زمان له باوکی و رده گرته و و شاعیرانه دکه و ته گانه وای داستانی ئوینداری باوکی که جگه کی کی میهر پره رانه یه که له ته کی دایکیدا دووانه ی به خشنده یی و رحه ئاشته وانی د نوئن له به رامبه ر پیره ی شهیدا و دوانه ی هاجره. ئم عیشق وک ئو و په رجوو د بینته که وای کردوو ئو و گه ردوون به هاوسه نگی خه تا ه نووک له گه دا بهت، ئم سه ربورده ی عاشقه گه ورکان د گه ته و، ه وای ه قایه تخوئن و نووسه ر زگار کردنی جوانی و عیشقه په که و،

چیره کبه ژ تا ئو شوته ی که یاد و وری کای خه فریا که وتوو ماحه رای کار سات و رووداو کان و عیشقی "هاجره و فقه عله لی" مان به د گه ته و، ئو به شه ی که خه د ر قته نایته به م ز نه د و خه یای خه ته و او یان د کات یان د یخاته سه ر زاری ه قاتخوانی دیکه که به شدار و شایه تحای ئو و ره ژگار بوون، جوانترین م ز نه د و خه یای ش م رگی کر کار که له سه نگی به مبارانی شار که که کچه د خواز م ز نه د کراو که له شه رمی د رودراوسه ناو رته بگری که ئو و شیان له ته که سه رسامی خه کی به عیشقی هاجره و فقه عله لی تا ئه ندازه ی به حه رامکردنی ئو و سه ز له ره گگی فقه کانی ده سته "فقه عله لی" یه و که گوایه فقه کان ترس ده خنه د یه و نه کا ئوینداری وای له بکات پشت له ئایین و خودا بکات!

+ سیخوای ئم کدار و عیشقی م حه و م گه لگه رای:

ئو و ش به گه یه به چه شنکه له ده نگی ز رینه ی خه کی ده گه ئو وینه که که گوزار شته له ژیانده سته و زابه وونی په چه وانه که یه تی که م رگده سته، چونکه به فقه عله لی خودی "هاجره" به خه ره مزه ژیان له و کاته ی شار که بوو ته په ره ژای م رگ و کاولکاری، به ردوامبوونی ئو و عاشقه رووته یه به خه واته و ئامازه ی به رگری و ره زگرتنه له هه ز و ئه فسوونی ژیان، هاوکاتیش عیشق بوونی نیه به به که سانی سه ر ئازا و ئازاد و یاخی و تاکه و و هه م لاده ر و ده نگی به ره حه م گه لگه رای و ملهو ی، به واته له ده هه ژی ژیان و ئه فسوونی عیشق به ره نگاری خودی ئو و هه زانه ده و سته ته و که م رگ ده چه نن که به ته نها به ده سته دوژمنه کان نیه، به که به ره می ره حه خه که نه که که دژی جوانی ده ج نه گن و هه م شاگه شکنه به په رستنی خوداو نه دی م رگ که من له فقه کانی هاوای فقه عله لی - دا ده یبینه و و هه م ژماره یه کی که م یان ز ره شار که که به نی م رگی له ده ت، ئو و ش به خه داداگاییکردنی مه ژوو یه کی هه زار سه ی که وتنه ژره هه ژموونی کولتووری داگیرکاریه که تا ه نووک ش به رد وامی

هه. بگر خودی له دایکبوونی چیرکبـژ کـوتـتـه ناو جـرگـی کارساتـکان کـه بوون به نیشانـی وـیشووم و ئافات.

هه گـرچـی سیخوـی بهـسـر باوکیـو دـکـات نـک وکـ خـمـخـری به دایکی کـه خانـمـکی دیکـ جـگـی نـگـرتـو، بهـکو له میانـی کـی رووداوـکاندا بهـجـگ له هاوسـزی و هاوـخـمی هیجـی دیکـ نیـ، هـهـ “هاملـت” کـی کوردی نیـ کـه خـون به داگیرکردنی دایکیـو ببینـت یان له حـزی شاراوـی خـی به دایکی کـه له پانتای دـقـک و رووداوـکاندا هـستی پـدـکـین، هیج نیازکـیشی نیـ له باری رـحـی و جـسـتـیـو ئازاری باوکی بدات، هاوکات خانـمـکـشی زـر بهـباک دیار کـه مـردـکـی دـوانـی هاـجـر، هیج ئیرـی تـدا بهـدی ناکـین. کوـ و دایکـ به تـنها له خـمی ئـوـدان کـه فـقـ علی شـت و دـوانـ نـبـت و سـری خـی هـنـگـرت یان بمرـت، رـنـگـ به هـموویان ئا بهـوومـندی کـمـایـتی گـرنـگ بهـت کـه دـوانـبوونی باوک و مـردـ رابـگـرن. هاوکاتیش لهـتبوونی هـو له نـوان دایکی کـه سـر به خانـوادـیـکی چـپـگـرا بوو، به پـچـوانـی باوکیـو کـه ئاییندار و مـلازادـ بوون، کـواتـه رـنـگـ سـر به دوو پاشخانی فیکری و کـمـایـتی بووبـتـه مایـی ناکـکی ژنـ و مـردـش کـه به شـوـیـکی پـنهان و ژـرـوانـکـ له دـقـکـدا خـی نواندوو، سـرـباری زـماوـندی بهـزـر سازکراوی “فـقـ و ئایشـ” له دواي شاربهـدـرکردنی هاـجـرـیـ قـرـج و پیرـ باوکی کـه چـشـنـک له نـریتی رـگـزپـرستی و نزم و سووک بینینی کـسانـک دـسـلمـنـت کـه گوايـ سـر به چینی ژـرـوـن. هاـجـرـی قـرـج له دیدگای ئـوانیتر به بندـچـ و ناپـسـند وکـ باری کـمـایـتی دیار رـدووکـوتنی دایکی هاـجـریش به بهـر چاوی هـمووانـو کـه دـسـت لهـگـه بهـلـمـوانـکـدا تـکـات دـکـات به خـی نـنگی و شوورـی به کـچـکـی کوشندـتر کردوو. لهـکـدا بهـان و دـرکردنی هاـجـر و باوکی له گوندـکـ له ترسی ئا بهـووجوون، هاوشانـ به چیرـکی دایکی هاـجـر و بهـلـمـوانـی عاشق روو و مـرگ و نادیاری کـه مـرگی تاکـوـیـی یان یاخـیگـری و سـفـرازی.

بگر پاش ساـمانـکـیش له دواي وکردنی کـی خانـوادـکـ له کـنـ گوندـکـی خـیاـنـو روو و شارـچـکـیـکی دیکـ به فـرمانـی باوکی فـقـ علی به دوور کـوتـنـو و کـوـکـی له دـرد و بهـای ئـوینداری، چونکـ ئاسوودـ نـبوو به زـماوـندی کـوـکـی و هاـجـرـی قـرـج، کـ شارـچـکـکـ بهـردومان دـکـرت، له بری خوـن وکـ تـنـک له ئا و بهـت دـژـت بهـسـر ستارـکـدا، نـک به هـی بهـمبارانـکـ، بهـکو پیرـی عاشق کـه خوـنی بوو به ئا و ئامادـی نـمان و فـنا بوون بوو و به

ئەوينى ل دىستچوو ژيانى پ ئستىم بوو. تاكى تېينى كىم خواستم ئامازى پىدىم كوتتە ناوئاخنى ئو پاڭى ب نىوى " ما ئاوا ئى گوند جوانى كى" دايى ك تيايدا دىاللىكى نوان دايكى ھاجىر و ملىوانى كى دىستىتى ك زىد شاعىرانى و ك دوو كسى شىكى بىم تىرزى نادو، چونكى ئىدرىس بى ھى جىگىكى بىكات و وىك ملىزى ندى كىرنى ئو رووداوانى ك خى تيايدا بىشدار نىبوو و وىك تىكنىك زىر كىنانى ل ھىموو گىم كىنى جىگى كىدا ب وردى چىويىتى، بىلىم كى بوو ب دىاللىكى: ملىرجى بى زمانى سادى بىت يان رىمانسى و يان قوو و فلىسفى، دوا جار رىواتر لىگى ھوشيارى و پاشخانى فىكرى و كىملىلا تى كار كىر كى بى كى بىگىرنى و نىك ھى نووسىر، ل راستىشدا ژمارى بىكى زىر لى نووسىرانى ب ئىزموونىش لى خىمان ھىمان شىتان كىردو. گىرچى كام دىقى ئىدى بى داستاننامىز ھى لى كىنلى و تا ھىنووك ھىرچى ندى رىالىستىك و واقىعى بىت و بى سىد ھا پىرد و رايى بى ژيان و بوونى مىر قى و بىستىر بىت و، دوا جار بى خى دىچىتى خانى فىكش و داستان و گىملى فانتازىا و خىيالىزى، بى واتا داھىنانىكى ملىزى ندى كىراو.

+ لى نوان بوون بى تارمايى و خول بى ئو بوون:

سىر و سىملىرى تىن كى تايى بى عىشقى ناكامى فقى عىلى ك دىكرى جوانترى فانتازىا بى كى تايى و فىنا بوونىكى عاشقان ئو رىژى لى كى شار كى بىمباران دىكرى، وىك ھىمىش فقى عىلى تىنبا و دوور پىرلىز و رىمىد و بىئاگى لى دونبا، ك دىار دىردى عىشق ناكامى كى تىن و تاوى لى سىندى و، لاواز و بىنمودى كىردو و جورمى نىماو، كى ئىندامانى خانلىواد بى دىگىلىن و نايدىزنى و، بى شايى تى دراوسىدىكى دىرىنى كى پىرى عىشقى بىنىو لى سىربان كى خى بىسار ستارى كىدا شى كىردى و، شايى تى ھىر ئو ندى ھىشى بى خى بوو كى دىنو گرم و زىرمى بىمباراندا روناكى و پىزىسكى ئاگرىك و ناىلىك لى چاوانىدا تىكى دىبن، ئو وى كى سىرسامى كىردو كى پىرى عىشق نىك لىژىر زىرى بىمباكى، بىكو لى تاو عىشق كى خولنى بوو بى ئو. رىك وىك ئو وى " فقى عىلى" گىزىلىكى پى لى ئو بىت: ئو وىكى روون و پاك كى لى چاوتروكانى كىدا بىسار ستارى كىدا دىژىت و پىرت دىبىت، ئو وى لى و پىاو رىزاو خولنى ئادىمىان نىبوو، بىكو كىتومت ئو وىكى روون و پاك بوو، ھىر وىك ئو وى ستارى كى تازى دروستكرا بىت و بىر لى وشكىوونى وى چىمىنتى كى ئو وى شىن كىرا بىت..!

گەر بېلېم ھېموو رېحى زىندووى ئېم دېقې لې ناوئاخنى ئېم
دېستې واژېدا چې بېتېوې كې "لې تاو و تىنى عىشق فېقې خوېنى بووې
بې ئاو" رېنگې پتر لې ھەر رېگېزېكى تېكمې و دامېزراوى ئېم دېقې،
خودى ئېم دېستې واژېي ھانىدام ئېم رېنجېي دېگېدا بېدېم وېك
خوېنېرېكى ئېدې بىيات نېك رېخنېگر، سېربارى ئېوېش كې ھېردوو
عاشقې كې لې سېرېتاوې تا كېتايى وېك تارمايى خېيان دېنوېنن كې
رېمى مېحا بېوونى عىشقې لې پاي كوشتنى تاكگېرايى و زا بېوونى رېحى
زېبوون و ترسندېكى مېگېلگېرايى، عىشق ھاوشانې بې خودگېرايى و
سېرېستى ئېھا كې لېروكانې و تا ھېنووكېش نېسكاوې.

ھېي-ي كوېشى وېك چېرېكېژ و ھېم فېرزېندېكى ئېم كدار ئامادېي
بې گېانېوېي كېي ماجېراي عىشقې كې تا ئاست و ئېندازېي لې ناوچوون
كې نادات و خوېنى بېت بې ئاو وېك چېن باوكى بې ھاجېرې خوېنى
بووې بې ئاو. بېم ھاوكات لېوېش دېترسېت كې وېك باوكى خوېنى
ئېويش بووبېت بې ئاو مادام كې لې پىشتى باوكيېوې ھاتووې، بگرې لې
ئازارى دېانې ئېوينى يېكېم دېترسېت و بې با بېوون و گېيشتن بې
خېيائى مېحا يان خېدزېنېوې لې ترسى شكىتى يېكېمېن ئېوين و قىيانى
چاورېوانكراو سېرگېرمى گېانېوېي ئېم داستانېي بې مېرجى
مانېوې، چونكې گېانېوې ھاوشانې بې مانېوې جا چ لې بارى رېحيېوې
بېت و ج لې بارى فېزىكيېوې.. يان ھېردوو كيانې پېكېوې.

لې دوا بېشى تېكستېدا كې ئېدى فېقې لې شارېكدا دېبېت بې عېتار و
ژنانېش بې داو و دېرمان و پېويستى ژنانې سېرقاېي دېكېن، ديسانېوې
لې شارېش تارمايى و رېحى ھاجېر بېر دېرگاي لېدېگرېت و داواي
دېرمانېك دېكات كې ئاو بكا تېوې بې خوېن كې بېگېي ھاجېرېش لې
تاو دوورى و لېكدا بېان بېر لې عاشقې كېي خوېنى بووې بې ئاو، كې
بېگېي فېقې ھەر ھېمان شېوى دواتر بې زېبرى بېمباران نا بې
تېنېا.. بېكېو لې تاو دېركېوتنېوې ھاجېر كې لې تاو عىشقى پېرېي
عاشق ھەر ھېموو بېرزېخ و سنوورېكان دېبېت و دېتېوې ناو مېحرايى
عىشقى نېمى خېيان كې داواي دېرمانېك بكات ئاو بكا تېوې بې خوېن
كې تېدېگېين خودى ھاجېرېش ئاو بېناو دېمار كېانېدا دېوات نېك
خوېن. ھېي بې كارېگېرى عىشقى ھاجېر كې باوكى ئېو زمان و
رېوانبېژيېي نېي كې وېسفى بكات، جومېرانې جېوېوى زمان لې باوكى
وېردېگرېتېوې و شاعيرانې دېكېوتې گېانېوېي داستانى ئېويندارى
باوكى كې جېگېكېي كې مېھرېرېوېرانېي كې لېتېك دايكېدا دووانېي
بېخىندېي و رېحى ئاشتېوانى دېنوېنن لې بېرامبېر پېرېي شېيدا و
دېوانېي ھاجېر كې وېك تارمايى دېتېوې بېردېمى و لې

چاوتروکا نه کدا بزر ده بته و شو نه بزر ده بته!
